

ΕΝ ΜΗΤΡΙΚΑΙΣ ΑΓΚΑΛΑΙΣ ΤΗΣ ΙΜΒΡΙΩΤΙΣΣΑΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

- Το θεομητορικό Πάσχα του Αυγούστου καθίσταται πρόξενος Αναστάσεως για την πολυμαρτυρική νήσο Ίμβρο, την Παιπαλόεσσα του Ομήρου, όπου στην μυσταγωγία της θερινής χάρης της Μεγίστη Οικοδέσποινα είναι η Δέσποινα Ιμβριώτισσα Παναγία από το «κάλλος των παρακλήσεων» της μέχρι την «ενδόξως αθάνατη Κοίμηση» και την εις ουρανούς Μετάστασή της.
- Στο άλλοτε απορφανεμένο αιγαιοπελαγίτικο νησί, το οποίο «θεία παρεμβολή» κατά τους εσχάτους χρόνους αναγεννάται εκ της τέφρας του και εγείρεται εκ του τάφου του, η Πολυώνυμη Ιμβριώτισσα Παναγία με της Εκκλησίες και τις εν σιγή ιστάμενες πάλαι ποτέ Μονές της, τα Εξωκκλήσια και τα Παρεκκλήσιά της συνεγείρει τους απανταχού της γης ξενιτεμένους Ιμβρίους σε παννυχίδες θεομητορικής Πασχαλιάς.

Θεομητορική άμπελος, πολύκαρπη και καλλίκαρπη, η παιπαλόεσσα του Ομήρου πολυμαρτυρική Ίμβρος, κατάφυτη με Εκκλησίες και Μονές, Παρεκκλήσια και Εξωκκλήσια επ' ονόματι της Θεογεννήτορος Δέσποινας Παναγίας, η οποία ουδέποτε μεθίσταται της μυριοτραγουδισμένης και πολυκλαύστου νήσου της, ισταμένη και ανθισταμένη ως «φοβερά προστασία», «σκέπη και κραταίωμα» για τους άλλοτε πολυάριθμους και κατά τους εσχάτους χρόνους λίαν ολιγάριθμους βλαστούς της, τους θεοτοκόφιλους πικραμένους και βασανισμένους Ιμβρίους, οι οποίοι αν και ολίγοι επί της νήσου, εντούτοις είναι αμέτρητοι στα πέρατα της γης όπου πέταξαν ως αποδημητικά πουλιά με τα λαβωμένα φτερά τους για να βρουν στον «ήλιο μοίρα», να επιβιώσουν και να προκόψουν. Ουδέποτε όμως ελησμόνησαν την πατρώα γη και τους τάφους των προπατόρων τους, τις Εκκλησίες και τα Εξωκκλήσια τους, τις εικόνες και τα «Άγια των Αγίων» τους, τα πολυποίκιλα και πολυώνυμα πανηγύρια τους, εν τέλει, εξόχως και ιδιαζόντως, την ακοίμητη Κυρά της νήσου, την Οικοδέσποινα και «πάντων Δέσποινα», την κραταιά πνευματική και παντεποπτεύουσα Έφορο των ιερών του Γένους σεβασμάτων και των σπιτιών τους επί της Ίμβρου, την φιλόστοργη και φιλεύσπλαχνη Ιμβριώτισσα Παναγία.

Πολύκαυστη και άσβεστη η φλόγα της νοσταλγίας, που κατακαίει και πυρπολεί τις καρδιές των από περάτων έως περάτων και όπου γης Ιμβρίων, οι οποίοι την βαθεία πατρογονική ρίζα ουδέποτε απέκοψαν και αδιαλείπτως την ποτίζουν με τα πικρά δάκρυα αναμνήσεων «ημερών αρχαίων» στο πονεμένο, πικραμένο και «βιασμένο» νησί όπου είδαν το πρώτο φως της ζωής, γεύθηκαν τις χαρές του και μυσταγωγήθηκαν στα εύχυμα και γλυκύτατανάματα της ευσεβείας και πίστεως του Γένους μέσα στις οικογένειές τους, στα σχολεία τους, στις Εκκλησίες, στα Εξωκκλήσια και τα Παρεκκλήσια τους, στις ξακουστές πανηγύρεις του τόπου τους και πρωτίστως στην μεγάλη «Θεομητορική Σύναξη» κατά το Αυγουστιάτικο Πάσχα της νήσου, όταν η Ιμβριώτισσα Παναγία μεθίσταται προς την όντως ζωή, «Μήτηρ υπάρχουσα της

ζωής», αλλά ουδέποτε «μεθίσταται της Ύμβρου και των βλαστών της νήσου», μένουσα και επιμένουσα για χάρη τους στο «αναμέσον γης και ουρανού».

Το «νόστιμον ήμαρ» είναι ακατάλυτο και ακαταμάχητο για τους Ιμβρίους, από το «σαλό παιδάκι» μέχρι και τον Πρώτο της Ορθοδοξίας, τον Ύμβριο του Γένους Πρωτόθρονο και Πρωτεύθυνο Δεσπότη, τον Οικουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαίο. Τούτο το «νόστιμον ήμαρ» έρχεται η Ιμβριώτισσα Παναγία να εκπληρώσει στις ψυχές και καρδιές, στις ευχές και προσευχές των όπου γης Ιμβρίων κατά το Θεομητορικό Πάσχα του Αυγούστου στην απορφανεμένη νήσο της.

Ναι! Η Ιμβριώτισσα Παναγία μέσα στο δικό της Θεομητορικό Πάσχα του θέρους γεννά και την Ανάσταση της Ύμβρου και των Ιμβρίων, όταν στην θεσπέσια «Θεομητορική Πασχάλια Σύναξη» της «ενδόξως αθανάτου Κοιμήσεως» και της εις ουρανούς Μεταστάσεώς της ενώνεται η Ύμβρος με τα ξενιτεμένα παιδιά της και οι «απόδημοι» Ύμβριοι με την μητρική αγκάλη της πάντοτε αναμένουσας Ύμβρου, εν τέλει με την φιλόστοργη μητρική αγκάλη της γλυκοφιλούσας και παυσολύπης Ιμβριώτισσας Παναγίας.

Όλος ο Αύγουστος είναι μιά Θεομητορική Πασχαλιά, είναι το όντως Πάσχα της Παναγίας, από την αρχή του με το «κάλλος των δεήσεων» των παρακλητικών κανόνων του, όπως γράφει ο πολίος, φιλόμουσος και λάτρης της όπου γης Ρωμηοσύνης, Μητροπολίτης Πέργης Ευάγγελος (Γαλάνης), μέχρι την ένδοξη και αθάνατη θεομητορική Κοίμηση και την εν Χριστώ Μετάσταση αυτής, αλλά και έως τα «εννιάμερα» της Θεογεννήτορος Μητρός Μαρίας, κατά την πανηγυρική απόδοση της εορτής της Κοιμήσεώς της. Όλος ο Αύγουστος αφιερωμένος στην Αυγούστα Παναγία και όλη η Ύμβρος ένα Θεομητορικό Πάσχα μαζί με τους ανά τα πέρατα της οικουμένης επιγενομένους βλαστούς της. Πάσχα της Θεοτόκου και Ανάσταση της Ύμβρου και των Ιμβρίων στην ανέκφραστη και ανεξιχνίαστη μυσταγωγία της άλυπης Κοιμήσεως και δη της «αθανάτου Κοιμήσεως» και της αφθάρτου ψυχοσωματικής Θεομητορικής Μεταστάσεως.

Διαβάζω και ξαναδιαβάζω το Κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο και όταν φθάνω στο στίχο 37 του Κεφαλαίου 23 σταματώ και πάλι επιμόνως και απλήστως ακόρεστα τον διαβάζω: *«ον τρόπον επισυνάγει η όρνις τα νοσσία εαυτής υπό τας πτέρυγας»*. Η ανάγνωση γεννά εικόνα, την εικόνα της εν μέσω θέρους «Πανιμβριακής Θεομητορικής Πασχαλίου Συνάξεως» και αυτή με τη σειρά της ψυχική ευφροσύνη και παράδοξο θαυμασμό για το όντως παράδοξο της «θείας παρεμβολής» και συνάμα «θεομητορικής παρεμβολής» επί της νήσου Ύμβρου, όπου η οντολογία του απορφανισμού καταλύεται και η νήσος εκ της τέφρας της αναγεννάται και εκ του τάφου της ανίσταται, επειδή η Ιμβριώτισσα Παναγία επισυνάγει από τα πέρατα της οικουμένης τα εαυτής σπλάχνα, τα σπλάχνα των οικτιρμών της στην μητρική και ακατάλυτα προστατευτική αγκάλη της, όπως ακριβώς *«η όρνις τα νοσσία αυτής υπό τας πτέρυγας»*.

Η Ιμβριώτισσα Παναγία επισυνάγει τα εαυτής ξενιτεμένα τέκνα, όπως η ένδοξη Κοίμηση της Θεομήτορος επισυνήγαγε από περάτων γης τους Μαθητές και Αποστόλους για την κήδευση του παντίμου και πανάγνου σώματός της. Προσέτρεξαν «Θεώ αρπαγέντες και αιρόμενοι» οι θεοφόροι Απόστολοι προς την «Μητέρα πάντων και του κόσμου παντός» και ωσαύτως προστρέχουν οι απανταχού της γης Ύμβριοι προς την Ιμβριώτισσα Παναγία για την κήδευση του θεομητορικού σώματος αυτής

Σε τούτη τη θεομητορική πασχάλια Σύναξη των Ιμβρίων το μυσταγωγικό πανηγυρικό βίωμα είναι άλυπο, χαρμόσυνο, ευφρόσυνο και ελπιδοφόρο, όπως ακριβώς εκπηγάζει από αυτό καθ' εαυτό το ζωηφόρο και ζωέλπιδο γεγονός της ενδόξου Κοιμήσεως και της εις ουρανούς Μεταστάσεως της όντως Θεοτόκου Μητρός, η οποία μεταβαίνει στην όντως ζωή της ακτίστου Βασιλείας του Θεού, αλλά δεν απέρχεται της νήσου Ίμβρου ούτε και αφίσταται των Ιμβρίων, όπως ακριβώς και οι Ίμβριοι μετέβησαν σωματικώς σε αλλότριους τόπους, αλλ' ουδέποτε οντολογικώς, νοερώς και ψυχικώς απεκόπησαν της μητρικής νησιωτικής γης τους, των ιερών και οσίων του πολυκλαύστου, πολυμαρτυρικού και όντως σταυραναστάσιμου τόπου τους.

Θεοσεβείς, ευλαβέστατοι, ευσεβέστατοι, φιλόθεοι, φιλόχριστοι και θεοτοκόφιλοι οι Ίμβριοι ως ανατεθραμμένοι με το «μέλι και το γάλα της πίστεως και της ευσεβείας» κατεφύτευσαν στο διάβα του χρόνου άπασα την νήσο με ενοριακές Εκκλησίες, Μονές, Παρεκκλήσια και Εξωκκλήσια επ' ονόματι της Θεογεννήτορος Παναγίας. Χάριν της ιστορίας αναφέρουμε το πολύφημο και παλαιάτο Μονύδριο της Παναγίας Μπαλωμένης και τις ενοριακές θεομητορικές Εκκλησίες, όπως τον Μητροπολιτικό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Χώρας, τον ναό Κοιμήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου Σχοινουδίου, τον ναό Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Αγριδίων, τον ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Γλυκέος και τον ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αγίων Θεοδώρων. Δεκάδες δε είναι τα επ' ονόματι της Υπεραγίας Θεοτόκου ανά κοινότητα (ενορία) Εξωκκλήσια της Ίμβρου, «ων ουκ έστι αριθμός μικρά μετά μεγάλων», τα οποία καθιστούν την θεοτοκοφρούρητη και θεοτοκοφύλακτη νήσο ως όντως θεομητορικό αμπελώνα, κεκοσμιμένο και πεποικιλμένο με τα ιερά σεβάσματα που ανήγειρε η θεοτοκόφιλη ευσέβεια των Ιμβρίων περί της οποίας και οι «λίθοι κεκράζονται».

Ο καταγόμενος εξ Ίμβρου και περισπούδαστος δόκιμος συγγραφεύς, Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας Μελίτων στο μνημειώδες έργο του, υπό τον τίτλο: «*Η Νήσος Ίμβρος. Συμβολή εις την Εκκλησιαστικήν Ιστορίαν της*», αναφερόμενος στην γνήσια και ανεπιτήδευτη λαϊκή ευσέβεια των Ιμβρίων γράφει τα εξής: «*Οι Ίμβριοι, ανέκαθεν λαός πιστός και αφωσιωμένος εις την ορθόδοξον Χριστιανικήν πίστην και εις τα πάτρια, καθ' όλην την διάρκειαν της ιστορίας των, από της διαδόσεως του χριστιανισμού εν τη νήσω και μέχρι σήμερα, δεν έπαυσαν να λατρεύουν τον Θεόν κατά τας παραδόσεις των, άλλοτε εν μεγαλοπρεπέσι τελεταίς και εν λιτανείαις, όταν το επέτρεπον οι καιροί και οι περιστάσεις, άλλοτε δ' εν κατανυκτική ταπεινότητι. Γεγονός όμως αναμφισβήτητον είναι ότι η καθ' ημέραν ζωή των Ιμβρίων περιστρέφετο περίξ του ναού, της Εκκλησίας του χωρίου των, ήτις ήτο και το κέντρον πάσης ζωής και δράσεως εν τη μικρά κοινωνία εκάστου χωρίου... αρκουμένων των κατοίκων αυτής (της Ίμβρου) εις την άδολον και ακραιφνή πίστιν των προς τον Θεόν Σωτήρα, εξ ου απεκδέχονται το έλεος και την προστασίαν...*

Οι κάτοικοι της Ίμβρου ευλαβούντο και ετήρουν τας εορτάς της Χριστιανικής Εκκλησίας, ιδιαιτέρως τας γνωστάς μνήμας των Αγίων, ευρνομόμας διά νεοφανών μαρτύρων ενίστε, μηδαμώς εργαζόμενοι κατ' εκείνην την ημέραν, η δε θεία λειτουργία ετελείτο εν κατανύξει και ανεκούφιζε τους ταλαιπωρημένους βιοπαλεστάς, προσφεύγοντας εις το θείον έλεος, αποθεμένους, έστω και προς στιγμήν, την βιοτικήν μέριμναν και αγωνίαν...».

Όσον αφορά τις συγκλονιστικές πάνδημες ιερές πανηγύρεις των Ιμβρίων περίξ των ενοριακών (κοινοτικών) Εκκλησιών και Εξωκκλησιών της νήσου, ο

Φιλαδελφείας Μελίτων αναφέρει χαρακτηριστικά ότι: «Εις τα εξωκκλήσια ταύτα ευρισκόμενα έκαστον εις αγροτικήν περιοχήν, ένθα υπήρχον διεσπαρμένα τήδε κακέισε αγροτικάί κατοικίαι, «συντρέχουσιν οι Χριστιανοί καθ' ην ημέραν επιτελείται η πανήγυρις του εορταζομένου Αγίου, το μεν δι' ευλάβειαν, το δε και προς ευωχίαν, φέροντες έκαστος τα επιτήδεια αυτού εκ του ιδίου οίκου», πράξις συνεχισθείσα μέχρι σήμερα, καθ' ην μετά την θείαν λειτουργίαν επηκολούθει κοινή συνεστίασις και ευωχία, εν «ταύλαις», ενθυμίζουσα τας αγάπας των πρώτων χριστιανών, και χορός, των κατοίκων συνδυαζόντων πνευματικήν και υλικήν τέρψιν και ανάπαυσιν... ούτω μεταξύ Εκκλησίας και καθημερινού μόχθου, διήνουν την ζωήν των οι Ίμβριοι, μη παραλείποντες εκάστην πρωϊαν αναχωρούντες εκ της οικίας του όρθρου βαθέως να κάμουν το σημείον του σταυρού και να επικαλώνται διά την ημέραν εκείνην την θείαν βοήθειαν και αρωγήν...».

Περί δε του αρχαίου έθους της θυσίας των ζώων και της κοινής συνεστίασεως των Ιμβρίων κατά τις πανηγύρεις και ιδιαίτερος κατά την μεγίστη θεομητορική εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, ο Φιλαδελφείας Μελίτων ως βιωματικώς γνώστης των εθίμων τούτων γράφει ότι: «από τας θυσίας ζώων, τα λεγόμενα κουρμπάνια κατά τας πανηγύρεις εις εξωκκλήσια, εις την «χάριν του Αγίου» όπως πιστεύουν, και εις βοήθειαν και αντίληψίν των εις τας ανάγκας της ζωής, και των επακολουθουσών τας συνάξεις συνεστίασεων, των «ταυλών» καλουμένων, όπου όλοι ομού εσθίουν τα κρέατα των προσφερθεισών θυσιών, μέχρι και των πλέον βιοτικών ασχολιών, ως η ύφανσις του γρίζου, των μαλλίνων υφασμάτων κ.ά., πάντα ταύτα εμπρικλείουν το συναίσθημα και την εις Θεόν πίστιν».

Το αποκορύφωμα πασών των πανηγύρεων της θεοτοκόφιλης νήσου συντελείται κατά το Πάσχα του θέρου και της Κυρίας Θεοτόκου στην μεγίστη θεομητορική εορτή της ενδόξου Κοιμήσεως και της εις ουρανούς Μεταστάσεως αυτής. Το παράδοξον όμως της όλης θεομητορικής πανηγύρεως έγγειται στο γεγονός ότι ενώ οι πανηγυρίζοντες ιεροί θεομητορικοί ναοί της Κοιμήσεως είναι ο Μητροπολιτικός στη Χώρα της νήσου, του Σχοινοδίου και του Γλυκέος, εντούτοις η πάνδημη πανηγυρική σύναξη των απανταχού της γης Ιμβρίων με την παρασκευή της παραδοσιακής κουρκούτας λαμβάνει χώρα κατά την πασχάλια εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στον ιερό ναό της κοινότητος των Αγριδίων, ο οποίος όμως είναι αφιερωμένος στον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου. Η δε απόδοση της εορτής της κοιμήσεως (εννιάμερα της Παναγίας) εορτάζεται λαμπρώς στον αρχαιότερο ναό του χωρίου των Αγίων Θεοδώρων, γενέθλιο τόπο του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ο οποίος είναι αφιερωμένος στην Κοίμηση της Θεοτόκου.

Όλη αυτή η μυσταγωγική σύναξη των εντοπίων και ξενιτεμένων Ιμβρίων ως θεσπέσια έκφραση του πάλαι ποτέ «κοινοτικού πνεύματος», το οποίο τείνει να εκλείψει οριστικά στις σύγχρονες ατομιστικές και αποξενωμένες απρόσωπες κοινωνίες, έχει και την θαυμάσια παραδοσιακή και λαογραφική διάσταση και σημασία της, που τόσο αρμονικά και όμορφα συνδυάζεται με αυτό καθ' εαυτό το γεγονός της θεομητορικής πασχάλιου εορτής της Κοιμήσεως με επίκεντρο την Μάνα Ιμβριώτισσα Παναγία πέριξ της οποίας ως άλλοι Απόστολοι «εκ περάτων γης» ιστάμενα και ικετευτικά δεόμενα τα παιδιά της, τα επιγενόμενα βλαστάρια της Ίμβρου, ευρίσκουν την παραμυθία και το βάλαμο της ψυχής τους, την συναντίληψη και συναρωγή στις ζάλες του βίου τους.

Το πανιμβριώτικο πανηγύρι με οικοδέσποινα της μαρτυρικής νήσου την Δέσποινα Ιμβριώτισσα Παναγία άρχεται από την 14^η Αυγούστου, γύρω στο μεσημέρι και γίνεται με προσφορά ζώων. Οι χωρικοί κάτοικοι προσφέρουν με ευλάβεια και όχι πάντοτε εκ του περισσέματος αλλά συνήθως εκ του υστερήματός τους τα βόδια ως τάμα στην Παναγία, την δική τους μυριοπροσκυνημένη Ιμβριώτισσα Παναγία, και αφού ο Ιερέυς αναγνώσει την σχετική ευχή και ευλογήσει την προσφορά υπέρ υγείας των κατ' όνομα αναφερομένων Χριστιανών, σφαγιάζονται τα προσφερόμενα ζώα και το τεμαχισμένο κρέας τοποθετείται σε καζάνια και βράζεται μέχρι το πρωϊ, οπότε και αφαιρείται ο ζωμός, στον οποίο προστίθεται «σπασμένο σιτάρι» για να γίνει η περίφημη και γνωστή ακόμη και στους μη Ιμβρίους «κουρκούτα». Το φαγητό ευλογείται συνήθως από τον Μητροπολίτη και διανέμεται σε όλους, Ιμβρίους και ξένους προσκυνητές, οι οποίοι παρευρίσκονται στην χάρη της Ιμβριώτισσας Παναγίας.

Για τους απανταχού της γης ξενιτεμένους και φλεγομένους από το απαθές πάθος της νοσταλγίας για το μικρό και απορφανεμένο νησάκι τους και ιδιαιτέρως κατά το Πάσχα του θέρους και της Ιμβριώτισσας Παναγίας παραθέτουμε την ενδόμυχη εξομολόγηση ενός γέροντος Ιμβρίου, του μπαρμπα-Γιώργη, ο οποίος ίσως σήμερα να μην ευρίσκεται εν ζωή, στο ιστολόγιο «nostou-algos», όπου ανοίγει τα φιλοκάρδιά του και καταθέτει τα της ψυχής του τρίςβαθα βιώματα για την ημέρα της θεομητορικής Πασχαλιάς του Αυγούστου στην Μάνα Ιμβριώτισσα Παναγία λέγοντας: *«... Σήμερα γίνεται η πανηγυρική και ευλαβικότερη λειτουργία στην Εκκλησία. Σήμερα ο καθένας μας λέγει τον πόνο του στην Παναγιά, και ζητά την βοήθειά της και την προστασία της. Με τον λόγο που εκφωνεί ο Μητροπολίτης ή κάποιος από τους Θεολόγους, κλαίει ο λαός, κλαίει και η Παναγιά, η μεγάλη Μάνα, ανοίγει τα φτερά της για να σκεπάσει και να προστατέψει τα κατατρεγμένα παιδιά της τα οποία σκόρπισε σε ολόκληρη την γη η λαίλαπα του κατατρεγμού. Μετά την Εκκλησία έρχεται η σειρά των νεκρών. Αυτή η στιγμή είναι η συνάντηση των προγόνων με τους ζωντανούς. Ο καθένας πηγαίνει στο μνήμα με έναν δίσκο γεμάτο γλυκά και περιμένει να περάσει ο καθένας να πάρει κάτι και να μακαρίσει τους πεθαμένους, οι οποίοι εκείνη τη στιγμή πλημμυρίζουν άορατοι το νεκροταφείο, χαϊδεύουν τους απογόνους τους που τους θυμούνται και τους τιμούν.*

Από εκεί φεύγουμε με γεμάτες τις καρδιές αναμείκτων αισθημάτων, χαράς και λύπης και ψυχικής ανακούφισης. Από εκεί ο καθένας πηγαίνει στο σπίτι του αφού πάρει την κουρκούτα με το κρέας που διανέμεται για να καθίσει στο γιορτινό τραπέζι, που οπωσδήποτε δεν λείπουν οι φιλοξενούμενοι. Το βράδυ αρχίζει το ξεφάντωμα, που ο χορός και το τραγούδι συνεχίζει μέχρι το πρωϊ».

Τούτο το θεομητορικό Πάσχα στην θεοτοκόφιλη Ίμβρο δεν έχει τέλος αφού την επομένη της ενδόξου Κοιμήσεως της Υπεραγίας Θεοτόκου «πάσα Σύναξη Ιμβρίων» συντελείται στο Μονύδριον της Χαριτοβρύτου και θαυματουργού Παναγίας της Μπαλωμένης η οποία, όπως αναφέρει ο Μητροπολίτης Φιλαδελφείας Μελίτων, *«ευρίσκεται εις την περιοχήν Μισάδι ή Μεσάδι των Αγριδίων, υπάγεται δε απευθείας εις την Μητρόπολιν Ίμβρου. Σήμερον είναι εξωκκλήσιον ανήκον μετά της κτηματικής περιουσίας αυτού εις την κοινότητα Αγριδίων. Επεσκευάσθη και ανεκαινίσθη εκ θεμελίων το έτος 1955, υπάρχει δε και αγίασμα της Παναγίας εντός του ναυδρίου».*

Η περιγραφή της τοποθεσίας όπου ίσταται και ανθίσταται το ναύδριο της Παναγίας Μπαλωμένης καθώς και η ευλαβική πεζοπορία των πιστών Ιμβρίων και παντός ξένου προσκυνητού μέσω της «στενής και τεθλιμμένης οδού» αποκαλύπτουν την θεοτοκόφιλη ευσέβειά τους να φθάσουν ως αετοί επί των δύσβατων ορέων στη χάρη της. Είναι ιδιαιτέρως συναισθηματικά φορτισμένη η αναφορά των αυτοπτών προσκυνητών σε αυτή την «ιερά ανάβαση» προς την Παναγία Μπαλωμένη, οι οποίοι καταθέτουν το βίωμά τους λέγοντες: *«Στην Ίμβρο θαυματουργή είναι η «Παναγιά η Μπαλωμένη». Είναι χτισμένη στην μέση μιάς κάθετης σχεδόν πλαγιάς, που κατεβαίνει ως τη θάλασσα απέναντι στη Σαμοθράκη. Η τοποθεσία λέγεται Μεσάδι. Βρίσκεται σχεδόν σε ίση απόσταση από τα χωριά Σχοινούδι και Αγρίδια. Ο δρόμος είναι γεμάτος κακοτοπιές. Περνάει ανάμεσα σε γκρεμούς και χαράδρες. Αυτό όμως δεν εμποδίζει τους προσκυνητές να πηγαίνουν δύο ώρες δρόμο με τα πόδια και πολλές φορές ζυπόλητοι.*

Κάθε χρόνο το Δεκαπενταύγουστο, ανήμερα της γιορτής της, κόσμος πολύς πήγαινε, γιατί ήταν παρηγοριά και ελπίδα όλων των πονεμένων και των πενομένων.

Μεγάλη η χάρη της. Πολλά τα τάματα. Οι πιο πολλοί πηγαίνουν με τα πόδια αλλά όχι με «άδεια χέρια». Άλλος σήκωνε στην αγκαλιά ένα παιδί που του «έδωσε η χάρη της», ή το έσωσε από βαριά αρρώστια, άλλος κουβαλούσε στον ώμο ένα λαγήνι λάδι, άλλος σαν τον καλό ποιμένα ένα αρνί ζωντανό, άλλος έναν τρουβά κερι και άλλοι άλλα, ό,τι είχαν τάμα.

Κι όλοι ετούτοι, οι πιο πολλοί ζιπόλητοι περπατώντας πάνω στις σκληρές πέτρες, που έκαιγαν από τον αυγουστιάτικο ήλιο, τα ξερά σύκα και αγκάθια. Δεν ήταν λοιπόν μόνο η προσφορά, αλλά και η δοκιμασία, στην οποία υπέβαλαν τον εαυτό τους, μία δοκιμασία που ήταν χαρά και ικανοποίηση, γιατί όπως έλεγαν και ομολογούσαν, ούτε κούραση, ούτε πόνο αισθάνονταν κι ούτε ένα σημάδι κακουχίας φαινόταν στα πόδια τους.

Απίστευτο με τα μέτρα της λογικής, λογικό όμως με τα σταθμά της πίστης...».

Ο όλος θεομητορικός λατρευτικός πασχάλιος κύκλος του Αυγούστου για την Ιμβριώτισσα Παναγία κλείνει με την εορτή της αποδόσεως της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην πανηγυρίζουσα παλαιόφατη φερώνυμη Εκκλησία στο χωριό των Αγίων Θεοδώρων, όπου και η γενέτειρα του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ο οποίος παιδιόθεν εβίωσε και εγεύθηκε τις ιερές πανηγύρεις και τις λιτανείες, τις τράπεζες αγάπης και τις πανίμβριες συνάξεις στη χάρη της Ιμβριώτισσας Παναγίας όσο κανείς άλλος, αφού έκτοτε και καθ' όλη την Πατριαρχία του ως κατ' έθος ετήσιο προσκύνημα επιστρέφει «εις τα ίδια» για να γευθεί το «ζων ύδωρ» στα αγιάσματα της Ιμβριώτισσας και να αναστήσει Μονύδρια, Εκκλησίες και Εξωκκλήσια ομού μετά των ζώντων και κεκοιμημένων μέσα στην αναγωγή της μνήμης των περασμένων, στο βίωμα των εσώτων και στην ελπίδα των μελλόντων, όπως βιούνται τα του χρόνου παντός σε διάσταση εκκλησιολογικώς λειτουργική και λατρευτική.

Το ακατάλυτο βίωμα του Ιμβρίου Οικουμενικού Πατριάρχου στο «έσω της ψυχής του ταμείον» για ό,τι είναι και συμβολίζει, σημαίνει και νοηματοδοτεί η Ιμβριώτισσα Μάνα Παναγία για τον ίδιο, τους ανθισταμένους εν Ίμβρω «μάρτυρες φύλακες», ζώντες και κεκοιμημένους, καθώς και για τους ξενιτεμένους πάλαι τε και επιγενομένους βλαστούς της ανά τα πέρατα της οικουμένης, αποτυπώνει «ιδία πατριαρχική χειρί» σε ένα ιδιαίτερα συγκινητικό και διαχρονικής αξίας κείμενό του,

το οποίο προ ετών έστειλε να αναγνωσθεί στους Ιμβριούς συμπατριώτες του κατά την εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, επειδή ο ίδιος δεν κατέστη δυνατόν να ευρεθεί στο μαρτυρικό νησί του και να εξυμνήσει με «εύλαλα χείλη» την Ιμβριώτισσα Παναγία, την όντως Μάνα της Ίμβρου και των απανταχού Ιμβριών.

Γράφει συγκεκριμένα ο γόνος της Ίμβρου και Πατριάρχης του Γένους για την Ιμβριώτισσα Παναγία απευθυνόμενος στην θεομητορική πασχάλια του θέρους Σύναξη των Ιμβριών αδελφών του: *«Αγαπητοί Αδελφοί Ίμβριοι,*

Στην Παναγία ακουμπούσαμε πάντα οι Ίμβριοι. Και σε καλές εποχές και σε δύσκολες. Και τότε που τα χωριά μας έσφυζαν από ζωή, και τώρα που μείναμε λίγοι να φυλάγουν τις μνήμες και τα μνήματα. Τα όνειρα και τ' αγιασμένα χώματα. Στην Παναγία τρέχανε και τρέχουμε, όπως τα παιδιά στη μητέρα τους. Την νοιώθουμε Μητέρα μας – Ιμβριώτισσα Μάνα της αιωνιότητας. Και όσοι ζουν πολύ μακριά απ' το γενέθλιο χώμα, την έχουν πάρει μαζί τους: «Παναγία Ξενιτεμένη», φύλακα και προστάτιδα των οραματισμών και των ελπίδων τους, λιμάνι στις πολλές φουρτούνες της ζωής τους. Πολύ θα ήθελα να ήμουν μαζί σας τις άγιες αυτές ημέρες. Να σας δω ένα – ένα, να σας χαρώ. Να σας λειτουργήσω, να κοινωνήσουμε μαζί τη ζωή και τη χαρά του κόσμου, που είναι ο Χριστός. Να παρακολουθήσω κι εγώ τα εφετεινά «Νιμπριότ' κα» (Ιμβριώτικα), ν' ακούσω τη μουσική μας, να δω τους χορούς μας, να επισκεφθώ την έκθεση φωτογραφίας... όμως, τα πατριαρχικά καθήκοντα των ημερών, με τις έκτακτες υποχρεώσεις στο Άγιον Όρος, για τους εορτασμούς του Αγίου Νήφωνος, δεν μου επιτρέπουν να είμαι σωματικώς κοντά σας. Να είστε όμως σίγουροι ότι πνευματικώς θα είμαι ανάμεσά σας ως ένας προσκνητής κι εγώ της ιερής γης των προγόνων μας, που την πότισαν με πολύ ιδρώτα και με δάκρυα πολλά, και η καρδιά μου θα πάλλει στους παλμούς της δικής σας καρδιάς. Το ξέρετε, άλλωστε, ότι είμαι πολύ υπερήφανος που είμαι Ίμβριος και το διαλαλώ παντού και πάντοτε.

Δεν είμαι μόνο ο πατέρας σας ως Πατριάρχης, αλλά και ο αδελφός σας ως συμπατριώτης. Και ξέρω ότι κι εσείς έτσι το νοιώθετε. Σας στέλνω, λοιπόν, εγκάρδιες ευχές και ευλογίες και ασπασμούς και επικαλούμαι την αδιάλειπτη προστασία και βοήθεια της Θεοτόκου σε όλους σας, στις οικογένειές σας, στο νησί μας, στους ξενιτεμένους μας. Τους τελευταίους, παρακαλώ να έρχονται συχνά στην Ίμβρο.

Οι συνθήκες είναι ήδη ευνοϊκότερες. Τα καλοκαίρια είναι όμορφα στην Ίμβρο, και το αντάμωμα συγγενών και φίλων τα κάνει ακόμη πιο όμορφα. Τα κάνει πιο όμορφα και ζωντανά και χαρούμενα η παρουσία τόσων Ιμβριών νέων που αγαπούν περιπαθώς τον τόπο μας και τον αγαπούν και τον επισκέπτονται και ανακαινίζουν τα σπίτια τους και ξαναζωντανεύουν τα παραδοσιακά πανηγύρια μας και μας θυμίζουν τα δικά μας όμορφα παιδικά και νεανικά χρόνια στην Ίμβρο μας.

Αγαπητά μας Ιμβριωτόπουλα, σας ευχαριστούμε γι' αυτά όλα κι εγώ σας ευλογώ από καρδιάς...

Με εγκάρδιες πατρικές και πατριαρχικές ευλογίες και ευχές...

Ο Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαίος ο Ίμβριος».

Προς αυτή την φιλόστοργη Ιμβριώτισσα Παναγία, την «αεί πρεσβεύουσα Κυρίω τω Θεώ ημών» Μάνα των ξενιτεμένων και των ακορέστως επιθυμούντων το «νόστιμον ήμαρ» Ιμβριών προσήκει ένα αριστουργηματικό απόσπασμα εκ του λόγου Ηλιού του Μηνιάτη (+1714), Επισκόπου Κερνίτζης και Καλαβρύτων του και

Ιεροκήρυκος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας, επί Πατριαρχείας Γαβριήλ του Γ΄ (1702-1707), του και νέου Χρυσοστόμου αποκληθέντος, όπως τον παραπέμπει σε σχετικό κείμενό του ο πολύς λόγιος Καθηγούμενος της Ιεράς Σταυροπηγιακής Μονής Παναγίας Τατάρνης Ευρυτανίας Αρχιμ. π. Δοσίθεος. Το θεσπέσιο αυτό απόσπασμα προσλαμβάνει την πλήρη νοηματική και εννοιολογική του σημασία και διάσταση εάν τοποθετήσει κάποιος μέχρι και την τελευταία λέξη του θεοπνεύστου αυτού λόγου του Ηλιού Μηνιάτη στα εύλαλα και ευλαβέστατα χείλη των πονεμένων και λίαν θεοτοκόφιλων Ιμβριών των βουλομένων τιμήσαι την Ιμβριώτισσα Μάνα Παναγία και λεγόντων: *«Χαίρε νέον φως της ανθρωπίνης σωτηρίας, όρθρε της χάριτος, εσπέρα της αμαρτίας· χαίρε του νοητού ηλίου πρώτον απαύγασμα· της ευτυχούς ημέρας πρωτότοκος ακτίς· της Θεότητος πρωτοπορία. Χαίρε της αγιωσύνης αμόλυτον έσοπτρον· της τελειότητας διακεκριμένη εικών· της παρθενίας απολελυμένη ιδέα· της θείας παντοδυναμίας εξάϊσιον τερατούργημα. Χαίρε, επιθυμισμένη ελπίδα των Πατριαρχών, των Προφητών. Το πλήρωμα, κοινόν επιθύμιον των ανθρώπων. Χαίρε, εσύ οπού, βλαστάνουσα ως ρόδον ανάμεσα εις τα χιόνια της ψυχράς ηλικίας των γεννητόρων σου...*

Γεννάσαι ως όρθρος, στολισμένη με άνθη ουρανίων αρετών· αυζάνεις ως ήλιος, στεφανωμένη με τας ακτίνας της θείας χάριτος· και ζης ως φοίνιζ, μονοφυές θαύμα της φύσεως, εν γεννητοίς γυναικών.

Προοιμιάζομεν όλοι τον βίον με δάκρυα· δεν διηγούμεθα άλλο εις την ζωήν μας, παρά συμφοράς· ο επίλογός μας δεν είναι άλλο, παρά ένας πικρός και σκληρός θάνατος. Συ μόνη, Θεόσοφε Κόρη, με μερικήν αντιποίησην της θείας προνοίας όχι μόνον προοιμιάζεις και τον βίον σου με χαράν αλλά είσαι και πάσης χαράς το προοίμιον...

Εις τον δρόμον της ζωής δεν θέλεις διγηθή άλλο, παρά τα μεγαλεία εις τα οποία σε ύψωσεν ο Θεός· «ότι εποίησέ μοι μεγαλεία ο δυνατός»· και ο επίλογος θέλει είναι ένας γλυκός ύπνος, οπού θέλει σε κάμει να ξυπνήσεις επάνω εις τους ουρανούς ηλιοστόλιστος και αστεροστεφηφόρος Βασίλισσα των Αγγέλων. «Γυνή περιβεβλημένη τον ήλιον και επί της κεφαλής αυτής στέφανος αστέρων δώδεκα».

Τα δε χείλη των βλαστών της μαρτυρικής Ίμβρου, από του Πατριάρχου μέχρι και του εσχάτου νηπίου αναβοούν πάλαι τε και νυν και στους αλήκτους αιώνες το όντως αληθές της ζωής τους απαύγασμα προς την Μάνα της Θεοτοκοβαδίστου νήσου τους, λέγοντες: *«Χαίρε της Ίμβρου συνώνυμε και ομόρριζε Μήτερ, χαίρε ξενιτεμένων βλαστών σου παραμυθία. Χαίρε ιμβριώτισσα της νήσου Παντέφορε, χαίρε ελπίδων μέλλοντος πρόξενε».* Στην θεομητορική πασχάλια Σύναξη της παντεποπτεύουσας Ιμβριώτισσας Παναγίας Ίμβριοι και αλλαχόθεν προσκυνητές μεταμορφώνονται σε ένα σώμα, στο σώμα των της Ιμβριώτισσας Μεγάλης Μητρός, επάνω στο μαρτυρικό και πεπληρωμένο χριστοφόρου και θεοτοκοφόρου χάριτος σώμα της Ίμβρου.

Εν ταις μητρικαίς αγκάλαις της Ιμβριώτισσας Παναγίας άπαντες και άπασαι μεταμορφωνόμεθα σε τέκνα της Ίμβρου και τέκνα της Ιμβριώτισσας Θεομήτορος. Μας καλεί, μας προσκαλεί πατρικώς και εν ταυτώ μας προκαλεί διδακτικώς λοιπόν ο φιλόμουςος και μουσοστεφής μυσταγωγός της Φαναριώτικης ευσεβείας και της «αεί ζώσης», «ισταμένης και ανθισταμένης Ρωμηοσύνης», Μητροπολίτης Πέργης Ευάγγελος (Γαλάνης) να προσέλθουμε και να γευθούμε, να πονέσουμε και να χαρούμε, να νοσταλγίσουμε με τα «πάλαι ποτέ» και να ελπίσουμε για τα εσόμενα της Ίμβρου «εν μητρικαίς αγκάλαις της Ιμβριώτισσας Παναγίας», γράφοντας: «...

κοπιάστε να γνωριστούμε με τον αυλόγυρο και την πλατεία του χωριού. Τα δύο κεφαλόβρυσσα που κρατούν ζωντανή την ιδέα της ρωμαϊκής ζωής. Παίρνοντας από το πρώτο, τη ροή του νάματος. Και από το δεύτερο, την επέκταση του νήματος της ζωής. Από τον αυλόγυρο, τη χάρη της κάθε μέρας. Κι από την πλατεία, τη χαρά της. Με το Σταυρό να εγκαινιάζει τη μέρα. Και με το μαντήλι να χαιρετάει τα δειλινά. Η στέρησή τους κατάθλιψη, που οδηγεί στη νοσταλγία. Σώμα χωρίς φωνή πάει να γίνει η γειτονιά, και εικόνα χωρίς καντήλι η Εκκλησία. Ένας χάρτης ψυχρός με σημάδια επάνω του νεκρά. Σήμαντρα που αναζητούν τη μελωδία τους. Ελάτε να τα σημάνουμε.

Ένα άλμπουμ η Ίμβρος, με επτά γκραβούρες κερόστακτες, λιβανόσμητες, μνημολογημένες. Ένα λεύκωμα με ιστορία και στοιχεία απ' τις επτά εστίες του νησιού, όσες και τα χωριά του. Σαν άλλες επτά λυχνίες του Αιγαίου, που έρχεται να τις φωτίσει μιά λαμπάδα ιλαρού φωτός. Κι αυτές να φεγγοβολούν στις ψυχές των Ιμβρίων, σαν ορθάνοιχτα μάτια γρηγορούντων που νιώθουν να συνεχίζεται μιά ατέλειωτη αγρυπνία. Με λειτουργό, που καταγράφει στην καρδιά του πρόσθετους χτύπους, με χίλια ονόματα και γεγονότα και αναμνήσεις. Έτσι που να τα παριστάνει σα ζωντανές μερίδες παρόντων σε ώρα λειτουργίας. Αφήνοντας και στην ακρογιαλιά του νησιού του ένα σεντεφένιο όστρακο με χαραγμένο μέσα το Χριστόγραμμα. Γι' αυτούς που τα καλοκαίρια θα νοστιμέψουν τις μέρες τους με την αλμύρα του γυαλού τους.

Μιά ποικιλία τροπαρίων έρχονταν στο νου μου, όσες και οι μυρωδιές του βουνού και του κάμπου την άνοιξη. Όσα και τα επανωτά κυματάκια της θάλασσας που φιλούν τις ακρογιαλιές του νησιού. Κι ακόμη, όση και η λαχτάρα των ανθρώπων του να σχηματίσουν ένα μπουκέτο λουλούδια για τον Ίμβριο Πατριάρχη τους, με μάτια βρεγμένα από έρωτα πατρίδας. Μα και υπερηφανείας για τους δύο πολύτιμους λίθους, όπως παρομοιάζουν τις δύο Μητροπόλεις τους οι Ίμβριοι. Το μαργαριτάρι για την Μητρόπολη της Παναγιάς, και το διαμάντι για τη Μητρόπολη του Κάστρου.

Οι νοσταλγοί του νησιού είναι και οι «αισθόμενοι» την πραγματικότητα. Και οι μελετητές του, οι «συναισθόμενοι» την αλήθεια του πράγματος. Όπως ένας υμνογράφος συναισθάνεται ένα μαρτύριο αγίου».